Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 18. Novembris.

M. URBANO LEAULTE', Doctore Medico, Præſide.

An qui fermentationis, ille & hominis Naturam neſcit?

QUISQUIS aut Sapientiæ ſtudio aut Medicinæ operam dedit, humani corporis ſcientiâ gloriatur. Quidni? puderet eum videri ſeipſum neſcire à quo naturæ totius cognitio expectatur. Sed quotuſquiſque eorum eſt qui præter aut viſûs aut tactus poteſtatem in eâ re excurriſſe agnoſcatur? Singularum corporis partium nomina vel merè Latina vel Græco detorta fonte magnificè proferuntur, ſua cuique facultas attribuitur, uſus aſſignatur, omnium cauſa his illiſve qualitatibus, primis, ſecundis, tertiis, occultis accepta refertur, has inter honos præcipuus habetur calori qui in capite ſpiritus animales, vitales in corde, in ore, ventriculo, totâ alvo infimâ naturales præparare, elaborare, perficere perhibetur. O laudem egregiam! O ampla ſpolia! aut vanas opinionum ſpecies, velut ægri ſomnia, ſibi in animum induxiſſe, aut diſſectionis labore improbo id unum detexiſſe quod vel naturæ rerum imperitiſſimus aſſequi poſſit. Hæc omnia aut non abſurda aut etiam vera ſint, quiſquis ſibi in detegendâ hominis naturâ docti famam comparare volet, progredietur ulterius & per obſtantes ſciolorum catervas ſua explicans arma, naturæ ſinui ſe immerget, ibi, quæ deceat Philoſophum, latentem, Phyſicam & efficientem omnium humani corporis functionum cauſam ſedulò indagaturus.

CORPORIS humani fabricam noſſe non ſuperficiariam illam quidem ſed intimam & cortice vel ſpiſſiſſimo obvolutam alicujus pretii nec immeritò haberi debet. Sed quantumlibet in ea quis verſatus oculatuſque ſit, nihilo φιλοσοφότερος erit reputandus, dum variarum quibus continuò exagitatur motionum cauſam repererit, quam ſi quis contemnat, rerum quidem ſenſibus ſubjectarum haberi poterit eximius explorator, in humanæ vero naturæ ſcientiâ parùm aut nihil promoviſſe meritò exiſtimabitur. Hanc ut quis obtineat, ipſa ei naturæ principia adeunda ſunt, non quælibet ſed certa quædam. Eorum triplex ordo poteſt conſtitui; Omnium prima & ſimpliciſſima atomi habeantur, ſolâ mentis acie perceptibiles; ſecundum occupent locum quæ reſolutionis Chymicæ auxilio detecta ſunt: Poſtrema & compoſitiſſima terram, aquam, aerem, & ignem putato. Primorum contemplatione parùm in diſquirendâ Hominis naturâ utilitatis percipitur, ut quæ eâ exiguitate prædita ſint quam nulla aſſequi valeat ſenſatio vel exquiſitiſſima? Ultima jure etiam contemni poſſunt, mixtorum naturæ magis quàm principiorum affinia: Te confer ad ea potius quæ ſimplicitatis moderationem habent, ſpiritum ſcilicet, ſal, ſulphur, aquam & terram in quæ corpora fere omnia ignis beneficio ultimò reſolvuntur. Hæc invicem tenaciſſimè conglutinata pace altiſſimâ perfruuntur, datâ vero occaſione explicata & ſibi permiſſa pro iis quas gerunt inter ſe inimicitiis & diverſis ad motum huc illucve propenſionibus mirum quâ ſæpe exagitentur vehementiâ, quas turbas concitent, verbo dicam fermentationem exſuſcitant, primam, præcipuam, & efficientem cùm omnium naturæ operum, tùm etiam humani corporis functionum cauſam.

FERMENTATIONIS Naturam ejuſque ad explicanda Naturæ phænomena neceſſitatem aliunde quam ab Hippocratis ſcholâ repetere inane eſt. Ejus prima origo & remotiſſima ab atomis; hæ variis ornatæ figuris, ſpecie determinatis, numero indefinitis & aſſiduo concitatæ motu, coalitu inter ſe mutuo moles quaſdam efformant exiguas, ægrè omninò & rarenter ſolubiles; ab his invicem conglutinatis ſpiritus, ſulphur, ſal, aqua & terra enaſcuntur, ſenſibilia rerum omnium principia. In horum unoquoque ſeorſim poſito nulla unquam perturbatio obſervatur, ex quibus enim conſtant moleculæ homogene ſunt & eandem ad motum propenſionem ac determinationem habent. Iis vero ſimul compoſitis, præ niſu quo à ſe invicem ſeparari natæ ſunt, aſſiduo eoque diverſo, ſeipſis interdùm, aliâs fermenti alicujus extrinſecùs occurrentis occaſione datâ ad motum invitantur. Hic motus fermentatio appellatur. Diſcrepat ab efferveſcentiâ; hæc ad ſolas corporis mixti partes integrantes pertinet, Naturam ejus & eſſentiam non attingit, eamque duntaxat in eo immutationem creat quæ tactûs aut viſûs judicio diſcerni & explorari poſſit; Illa motus eſt inteſtinus principiorum corporis naturalis quo nexus eorum & ordo immutantur. Si à ſe invicem omninò diſſideant rem ipſam quam conſtituunt deſtrui, aliam oriri neceſſe eſt. Si quadantenùs duntaxat, ea ſolum contingit alteratio quæ aliter guſtum & olfactum quam anteà afficiat. Fermentationem nativo atomorum & molecularum ex iis emergentium motui præcipue adſcribendam non mediocriter adjuvat ea ſalis ſpecies quæ aciditatis ſenſum excitare nata eſt; principiis corporis cujuſlibet vel ad motum valde diſpoſitis vel jam nonnihil exagitatis immiſcens ſeſe, particularum quibus conſtat acie longe acutiſſimâ ea tundit diſcerpit & à ſe inuicem contentione non levi diſcriminat. Calculum ponet quam optimè, qui fermentationi his fontibus natæ rerum omnium generationem durationem, interitum tribuerit; hominis quoque, in quo quidquid virtutis corporeæ animadvertitur, aut neſciri aut à fermentationis motu tanquam cauſâ primariâ, præcipuâ & efficiente repeti debere agnoſcendum eſt.

NATURA omnis quanta quanta eſt fermentationis in rerum omnium productione vim & poteſtatem prædicat. Plântarum ei vegetatio, generatio animalium, lapidum, mineralium, metallorum debetur elaboratio. Atque hæc quidem probabile eſt, ex humido certâ quadam ratione fermentato & coaguli ſaliſve cujuſdam fixi interventu concreſcere; Num ea cauſa habenda eſt quamobrem veteres quidam Philoſophi inter quos Hippocrates, aquam ceu humidum rerum omnium principium ſtatuerunt? Quod ſi ad plantas te convertes magis res patebit, ſemen terræ mandatum halitibus ab ea profectis, & tenuiſſimâ mobiliſſimâque quam ſol ſuppeditat materiâ, interius exagitatum emollitur & dehiſcit, accedit aqua pluvialis, ut variis ſalium referta generibus ſic ad movendam fermentationem aptiſſima. Hinc lobi explicantur, germinis fibrillæ panduntur, radices prodeunt, folia attolluntur. Hæc fermentationi dubitas eſſe tribuenda? Vide quanta eorum omnium facultas ſit ad promovendam vegetationem apud quæ ampla ſalis volatilis copia obſervatur. Idem de animalibus exiſtimato; vel homo cæteris longe antecellens tantulæ rei debet quod naſcatur. Muliebre ſemen ovi naturam præ ſe ferens quid prodeſt? niſi virilis acceſſione fæcundetur; quod alio obtineri quam fermentationis nomine cæcus ſit qui contendat. Ecquid enim eam in muliebri ſemine virile non moveat quod tot venæ, arteriæ, nervi, vaſa lymphatica, glandulæ ſpirituoſum, ſpumoſum & fermenti validiſſimi undequaque inſignibus ſplendidiſſimis quaſi delibutum ſuppeditant. Hujus itaque appulſu ſeminis materni particulæ motu inteſtino exagitatæ, explicant ſe, tumultuantur, tamdiuque dimicant dum hominis tandem aliqua primùm ſpecies priùs latitans expromatur, ab eâdem poſtmodùm à quâ originem duxit fermentatione incrementum ultimamque perfectionem adeptura. Ad hæc qui ſeriò attenderit, contumax ſit ſi ignoratâ motus hujus inteſtini naturâ ad accuratam humanæ naturæ cognitionem aut perveniſſe ſe contendat aut ſperet unquàm uſquàm perventurum.

QUODCUNQUE in humano corpore obitur munus fermentationis virtute abſolvitur, coctiones procurat omnes, liquores quoſque nativo caractere exornat, excernit ſuperflua: ut ſe habet, vel naturæ votis conſentiens, vel ab iis aberrans, aut ſanitatem ſervat integram aut morbum accerſit, vel ſub utroque caſu eâdem ſingularum partium configuratione & ſtructurâ remanente; ut hæc cauſæ ſine qua ſtare non poſſumus, fermentatio efficientis & primariæ meritò rationem obtineat. Et certè quid referret ad Chyloſim interiorem ventriculi tunicam totuplici glandularum ſerie eſſe oppletam; quæ ei incumbit, fibris omnigenis muſculorum vices ſuſtinentibus eſſe intertextam. venarum, arteriarum, nervorum, vaſorum lymphaticorum ſurculos innumerabiles per totam ejus ſubſtantiam diſpergi, ſi ceſſaret fermentatio vel perperam & vitioſè obiretur: Quin ipſe chylus per venas arteriaſque diſtributus minime naturam mutaret ſuam niſi veteraſcens cui admiſcetur ſanguis fermenti ei officium largiretur: Idem eſto de reliquis ſuccis huc illucve impulſis judicium. Fruſtrà hîc ad calorem nullius apud nos imò nec alibi uſpiam efficaciæ confugeris: niſi caloris nomine non nudam, quod plerique tamen fere omnes faciunt, qualitatem intellexeris, ſed materiæ particulas ita & figuratas & fermentatione exagitatas ut ad eas admota manus ſenſationem experiatur quandam caloris denominatione vulgo notatam, rei ipſi quæ tangitur ineptiſſime attributam. Has mihi crede omitte nænias, his delitamentis abſtine. Si veram Philoſophi & ſtudioſi naturæ indagatoris perſonam ſuſtinere ac defendere velis, conſule fermentationem, eâ detecta naturam tibi hujus mundi univerſam atque hominis ſingularem repreſentabit, nihil te in vegetabilibus, nihil latebit in animantibus, eorum ortûs, durationis, interitûs cauſas dignoſces; Putrefactionum omnium, diſſolutionum, præcipitationum, congelationum deteges originem, verbo dicam hominis quoque natura evadet perſpicua nullâ unquam uſquam aliâ ratione penitùs detegenda.

Ergo qui fermentationis, ille & hominis Naturam neſcit.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciſcus Fauſtus Alliot.
M. Joannes-Baptiſta Dodart.
M. Philippus Douté.

M. Amandus Douté.
M. Franciſcus Goüel.
M. Nicolaus Brunel de la Carliere.

M. Petrus Creſſé.
M. Alexander Michael Denyau, Profeſſor Regius.
M. Claudius de Frades.

Proponebat Pariſiis ANDREAS CRESSE', Pariſinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1694.